

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/117/2018
Identifikačné číslo spisu: 2017200188
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2017200188.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobcu: T. T., narodený X. B. XXXX, bytom v Ž. B. V., t.č. Ú. B. P. O. C. U. H. Ú. B. P. P., U. U. P. I., R. Č.. XX/XXX, L.-X/XX, právne zastúpený JUDr. Alenou Nguyenovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Mládežnícka č. 17, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o nároku na náhradu za bolesť, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. júla 2018, č.k. 27Sa/11/2017-73, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovanej z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 10. júla 2018, č.k. 27Sa/11/2017-73, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej z 25. apríla 2017, číslo: 34221-3/2017-BA, ktorým táto podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobcu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie z 15. februára 2017, číslo: 55163-20/2017-TT, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobca má podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. nárok na náhradu za bolesť určenej podľa § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“) v sume 619,00 €.

2. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia žalovanej nezodpovedá

požiadavke na riadne odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej správy. Bližšie dôvodil, že žalovaná v odôvodnení napadnutého rozhodnutia predovšetkým neoznačila lekárske správy, na podklade ktorých rozhodovala, neuviedla ich obsah, ani to, čo z týchto dôkazov zistila a ako tieto skutkové zistenia vyhodnotila, respektíve posúdila, a neuviedla ani úvahu, ktorou sa riadila pri hodnotení týchto dôkazov (vo vzťahu k určeniu bodového hodnotenia bolestného za poškodenie zdravia žalobcu v dôsledku predmetného pracovného úrazu). Obdobne to, že žalovaná v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedla (čiastočne) obsah Lekárskeho posudku z 1. februára 2017 a Zápisnice z kontroly bodového hodnotenia vykonanej posudkovou lekárkou orgánu verejnej správy, na základe ktorých vydala napadnuté rozhodnutie so záverom, že „posudková lekárka žalovaného sa v rámci kontroly bodového hodnotenia bolesti v novom lekárskom posudku (lekársky posudok z 01.02.2017) stotožnila so záverom a odôvodnením posudkovej lekárky pobočky z kontroly bodového hodnotenia vykonanej v prvostupňovom konaní, čím potvrdila správnosť nového lekárskeho posudku“ neumožňuje účastníkovi konania (ani správneému súdu v preskúmvacom konaní) spoznať úvahu žalovanej, ako tieto listiny vyhodnotila a čo z nich zistila. A to navyše v prípade, ak v Zápisnici o kontrole bodového hodnotenia vyhotovenej posudkovou lekárkou prvostupňového orgánu verejnej správy odôvodnenie absentuje. Uviedol, že pre účely kontroly bodového hodnotenia uvedeného v Lekárskom posudku z 01. februára 2017 totiž nepostačuje, ak posudková lekárka v zápisnici uvedie, že „rozsah popálenia je väčší, ako bolo pôvodne v posudku o bolestnom uvedené“ ... „nový posudok s počtom bodov 35 je správny“. V tejto súvislosti krajský súd poukázal aj na skutočnosť, že ani samotný Lekársky posudok z 1. februára 2017 neobsahuje žiadne odôvodnenie (časť „Zdôvodnenie“ nie je vôbec posudzujúcou lekárkou vyplnená). Takto vypracovaný lekársky posudok potom nezodpovedá zákonnému ustanoveniu § 8 ods. 1 písm. f/ a § 8 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., pretože neobsahuje zákonom predpísané náležitosti. Z lekárskeho posudku, ani z kontroly bodového hodnotenia vykonanej posudkovou lekárkou žalovanej navyše nie je zrejmé, na základe akých kritérií bolo pri určení bodov pri položke 21 (popálenie na mihalnici II. a III. stupňa, horný index 0) stanovených 15 bodov v rámci rozpätia 15-20. Nie je teda zrejماً úvaha, ako bolo pri určení bodovej hodnoty prihliadnuté na kritériá stanovené v § 9 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. Takáto úvaha nie je zrejماً ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovanej. Rovnako z odôvodnenia nie je zrejماً, ako sa žalovaná vysporiadala s námietkami žalobcu, ktoré uviedol v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu orgánu verejnej správy, konkrétne, ako sa vysporiadala s námietkou absencie hodnotenia popáleniny II. stupňa druhého oka, respektíve popáleniny pravého ucha I. stupňa, ani s námietkami nesprávne určeného rozsahu popálení tváre a krku. Takéto odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá požiadavke riadneho odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej správy. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na ustálenú judikatúru správnych súdov i Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré opakovane judikujú, že rozhodnutie (vo veciach sociálnych) musí byť individuálne zdôvodnené tak, aby bolo možné preskúmať jeho zákonnosť s prihliadnutím na jeho odôvodnenie a nie na obsah posudkov, ktoré sú iba podkladom rozhodnutia. Rozhodnutia musia byť dostatočným a presvedčivým spôsobom odôvodnené a preskúmateľné, čo rovnako platí aj pre lekárske posudky, ktoré sú základným podkladom pre takéto rozhodnutie.

3. Uzavrel, že žalobca dôvodne namietal nedostatočné vyhodnotenie jeho zdravotného stavu tak v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia, posudzujúcej lekárky, ako aj v odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovanej. Napadnuté rozhodnutie žalovanej, Zápisnica z kontroly bodového hodnotenia vyhotovená posudkovým lekárom žalovanej, ako aj lekársky posudok posudzujúcej lekárky z 1. februára 2017 neobsahujú riadne odôvodnenie určenia bodového hodnotenia bolesti v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. a jeho prílohy č. 1; žalovaná (a ani posudková lekárka) sa námietkami žalobcu uvedenými v opravnom prostriedku proti prvostupňovému rozhodnutiu orgánu verejnej správy nezaoberali. Povinnosťou posudkového lekára žalovanej, respektíve i prvostupňového orgánu verejnej správy, bolo posudzujúcu lekárku vyzvať, aby z odborného medicínskeho hľadiska žalobcovi ako laikovi zrozumiteľným spôsobom vysvetlila zaradenie poškodenia jeho zdravia do príslušných položiek podľa prílohy č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z.z. tak, ako ňou bolo uskutočnené, a to aj s prihliadnutím na zákonné kritériá hodnotenia bolesti, respektíve sama žalovaná mala v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (aj vzhľadom na konkrétne odvolacie námietky žalobcu) takéto vysvetlenie uviesť.

4. Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ SSP zrušil

napadnuté rozhodnutie ako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

5. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal právo na úplnú náhradu trov konania.

II.

6. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

7. Namietala, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

8. S odkazom na § 3 ods. 2 a § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. uviedla, že bolestné sa priznáva na základe lekárskeho posudku, ktorý spracúva posudzujúci lekár. Po vypracovaní tohto lekárskeho posudku je v dispozičnej sfére účastníka konania, aby si uplatnil nárok na dávku v zmysle § 184 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., a to podaním písomnej žiadosti na predpísanom tlačive vydanom Sociálnou poisťovňou. To je prípad i žalobcu, ktorý sa žiadosťou domáhal priznania nároku na náhradu za bolesť v dôsledku pracovného úrazu z 19. novembra 2016, pričom ako prílohu predmetnej žiadosti predložil Lekársky posudok o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia z 15. decembra 2016, ktorý predstavuje samotný základ posudzovania nároku na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. To znamená, že sám žalobca bez nátlaku požiadal o priznanie nároku na náhradu za bolesť v rozsahu 10 bodov vyplývajúcich z lekárskeho posudku. Sociálna poisťovňa je rozsahom žiadosti účastníka konania, ako aj k nej priložených príloh, viazaná. Pokiaľ žalobca nesúhlasil s uvedeným bodovým hodnotením, mal možnosť zadovážiť si lekársky posudok, s obsahom ktorého bude súhlasiť, a ním si uplatniť svoj nárok na náhradu za bolesť. Nakoľko zákon č. 461/2003 Z.z. v § 195 ods. 1 ukladá Sociálnej poisťovni aj povinnosť presne a úplne zistiť skutočný stav veci, posudková lekárka Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava v rámci svojich kompetencií, ktoré jej priznáva zákon, po vykonanej kontrole bodového hodnotenia v súlade s § 153 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. požiadala posudzujúcu lekárku o stornovanie lekárskeho posudku, nakoľko podľa jej odborného medicínskeho názoru nebol vypracovaný správne. Z iniciatívy samotnej posudkovej lekárky pobočky bol lekársky posudok posudzujúcej lekárky o 10 bodoch stornovaný a vydaný nový lekársky posudok o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia z 1. februára 2017 na 35 bodov. Takto „opravené“ bodové hodnotenie bolesti posúdila posudková lekárka pobočky, ktorá ho považovala za správne. Nový lekársky posudok (z 1. februára 2017) bol pre Sociálnu poisťovňu a jej rozhodovane záväzný. V tejto súvislosti žalovaná uviedla, že nie je jej povinnosťou lekársky posudok bez bližšieho zdôvodnenia jednotlivých položiek neakceptovať, respektíve vrátiť ho posudzujúcej lekárke na doplnenie zdôvodnenia. Táto povinnosť jej nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu; naopak, je jej povinnosťou akceptovať predložený platný lekársky posudok posudzujúceho lekára a v prípade nesúhlasu s ním, vyzvať posudzujúceho lekára na jeho storno, respektíve opravu. Tento postup bol uplatnený aj v prípade žalobcu, dokonca v jeho prospech, nakoľko mu v konečnom dôsledku bolo posudkovým lekárom sociálneho poistenia priznaných o 25 bodov viac oproti pôvodnému lekárskeму posudku.

9. Vzhľadom na vyššie konštatované uzavrela, že nebolo povinnosťou žalovanej žiadať od posudzujúcej lekárky zdôvodnenie zvolených položiek v novom lekárskom posudku, respektíve jej uložiť povinnosť vysvetliť zvolené položky žalobcovi, tobož, ak posudkoví lekári sociálneho poistenia považovali v ňom uvedené bodové hodnotenie za správne. Takto žalovanej uložená povinnosť zo strany krajského súdu je v rozpore so zákonom, keď žalovaná na takýto postup nemá zákonné zmocnenie. Samotnú absenciu odôvodnenia posudzujúcej lekárky ňou použitých položiek nemožno považovať za zákonný dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia.

10. Záverom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

11. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti žalovanej nevyjadril.

IV.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

13. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

14. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

15. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

16. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach;

17. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne;

18. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ SSP zrušil rozhodnutie žalovanej z 25. apríla 2017, číslo: 34221-3/2017-BA, ktorým táto podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. odvolanie žalobcu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie z 15. februára 2017, číslo: 55163-20/2017-TT, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobca má podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. nárok na náhradu za bolesť určenej podľa § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. v sume 619,00 €.

19. Podľa § 153 ods. 1 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia sa člení na lekársku posudkovú činnosť úrazového poistenia;

20. Podľa § 153 ods. 4 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch;

21. Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“) a podľa odseku 2 písm. b/ aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

22. Podľa § 195 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

23. Podľa § 195 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

24. Podľa § 195 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.
25. Podľa § 196 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.
26. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. účastník konania je povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.
27. Podľa § 196 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy v vzájomnej súvislosti.
28. Podľa § 209 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.
29. Podľa § 209 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovie v celom rozsahu.
30. Podľa § 209 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu.
31. Podľa § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. v odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.
32. Podľa § 218 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.
33. Podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. poškodený má nárok na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu. 60a)
34. Zákon č. 437/2004 Z.z. ustanovuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (ďalej len „lekársky posudok“) a jeho náležitosti, zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 1).
35. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.
36. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

37. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

38. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. lekársky posudok obsahuje

- a) meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu a povolanie poškodeného,
- b) dátum vzniku poškodenia na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, dátum priznania choroby z povolania,
- c) miesto, kde vzniklo poškodenie na zdraví,
- d) čísla položiek, podľa ktorých sa hodnotila bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia,
- e) určenie diagnózy,
- f) hodnotenie v bodoch a zdôvodnenie,
- g) celkový počet bodov.

39. Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. z lekárskeho posudku musí byť zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov.

40. Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., ak je sadzba bodového hodnotenia za bolesť ustanovená rozpätím bodov, pri hodnotení sa prihliada na rozsah a spôsob poškodenia na zdraví, jeho závažnosť a priebeh liečenia vrátane náročnosti liečenia a na vzniknuté komplikácie. Pri ľahšom alebo kratšom priebehu liečenia bolesti sa použije počet bodov pri dolnej hranici rozpätia bodov a pri ťažšom alebo dlhšom priebehu liečenia sa použije počet bodov pri hornej hranici rozpätia bodov. Pri popáleninách sa prihliada v rámci rozpätia bodov na ich umiestnenie a pôvod.

41. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovanej zistil, že žalobca dňa 19. novembra 2016 o 07:15 hod. u zamestnávateľa Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov utrpel pracovný úraz. V súvislosti s tým bolo na predpísanom tlačive vyhotovené Oznamenie poistnej udalosti k úrazovému poisteniu z 22. novembra 2016, spísaný Záznam o registrovanom pracovnom úraze, Potvrdenie denného vymeriavacieho základu a rozhodného obdobia zo 7. decembra 2016 a dva Záznamy o poučení poškodeného z 8. decembra 2016. Žalobca následne na predpísanom tlačive požiadal o priznanie náhrady za bolesť. K príslušnej žiadosti doložil Lekársky posudok z 15. decembra 2016 o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia spracovaný a vydaný podľa zákona č. 437/2004 Z.z. (ďalej len „Lekársky posudok z 15. decembra 2016“).

42. Z obsahu predmetného Lekárskeho posudku z 15. decembra 2016 vyplýva, že bolesť žalobcu bola hodnotená podľa Položky č. 243b2 Prílohy č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z.z. (I. SADZBY BODOVÉHO HODNOTENIA ZA BOLESTĽ PRI ÚRAZOCH) - Diagnóza: Popálenie II. st. v rozsahu od 11 do 50 cm² s počtom bodov 10. Aj v súvislosti s podanými sťažnosťami žalobcu z 19. decembra 2016 a z 9. januára 2017 bol Lekársky posudok z 15. decembra 2016 posudkovou lekárkou pobočky po vykonanej kontrole správnosti použitej Položky č. 243b2 vrátený posudzujúcemu lekárovi, ktorý dňa 1. februára 2017 Lekársky posudok z 15. decembra 2016 stornoval a dňa 1. februára 2017 vydal nový Lekársky posudok (ďalej len „Lekársky posudok z 1. februára 2017“). Z obsahu Lekárskeho posudku z 1. februára 2017 vyplýva, že bolesť žalobcu bola hodnotená podľa Položky č. 243b3 Prílohy č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z.z. (I. SADZBY BODOVÉHO HODNOTENIA ZA BOLESTĽ PRI ÚRAZOCH) - Diagnóza: Popálenie II. st. v rozsahu od 51 do 100 cm² s počtom bodov 20 a podľa Položky č. 21 Prílohy č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z.z. - Diagnóza: Popálenie mihalnice II. a III. horný index 0 s počtom bodov 15 (zo stanoveného rozmedzia 15 - 20), spolu 35 bodov. Na základe kontroly bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za bolesť stanoveného v Lekárskom posudku z 1. februára 2017, posudkový lekár sociálneho poistenia pobočka Trnava v Zápisnici z 28. januára 2017 (?) konštatoval správnosť Lekárskeho posudku z 01. februára 2017.

43. Následne prvostupňový správny orgán (Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava) vydal rozhodnutie z 15. februára 2017, číslo: 55163-20/2017-TT, s tým, že na základe podaného odvolania posudkový lekár

sociálneho poistenia, ústredie, podrobil opätovne Lekársky posudok z 1. februára 2017 kontrole bodového hodnotenia a dospel k totožnému záveru o správnosti Lekárskeho posudku z 1. februára 2017 (Zápisnica z 22. marca 2017). Žalovaná na podklade uvedeného svojim rozhodnutím z 25. apríla 2017, číslo: 34221-3/2017-BA odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové rozhodnutie.

44. Na úvod najvyšší súd uvádza, že povinnosťou správneho orgánu je rozhodnutie odôvodniť tak, aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom bolo zrejmé, z akých podkladov pri svojom rozhodovaní vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôvodov, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, akými úvahami sa riadil pri hodnotení skutkových a právnych okolností namietaných v konaní a zodpovedal na najdôležitejšie otázky vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, alebo povinnosti, ktorý bol predmetom správneho konania.

45. Problematike týkajúcej sa povinnosti náležite zdôvodniť rozhodnutie venoval značnú pozornosť vo svojej judikatúre aj Ústavný súd Slovenskej republiky - napr. v náleze sp.zn. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 243/07, I. ÚS 114/08, III. ÚS 36/2010. Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov (týka sa aj rozhodovacej činnosti orgánov verejnej správy) sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu; jedným z týchto princípov, predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní, je povinnosť súdov ako aj orgánov verejnej správy svoje rozhodnutia odôvodniť v súlade so zákonnou úpravou. Z odôvodnenia totiž musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Povinnosť súdu ako aj orgánu verejnej správy je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia rozhodnutia teda musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Porušením práva na spravodlivý proces môže byť aj situácia, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností neboli zhodnotené. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre tiež zdôraznil, že orgán štátnej moci by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé, odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné a je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

46. Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) - napr. v rozhodnutí *Kraska c. Švajčiarsko* z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30 konštatoval, že z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Rovnako ESLP pripomína, že rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (*García Ruiz c. Španielsku* z 21. januára 1999).

47. Judikatúra ESLP a ani Ústavného súdu Slovenskej republiky pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

48. Vzhľadom k uvedenému sa aj najvyššiemu súdu javí odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovanej v danej veci, ako jednostranné a formalistické, a teda ako zjavne nezdôvodnené a tým aj nesúladné s právami podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

49. Najvyšší súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu ako aj rozhodnutia žalovanej a konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, zistil, že žalovaný správny orgán svoje rozhodnutie založil na dôvodoch, ktoré riadne a zvlášť pre žalobcu dostatočným spôsobom bližšie nezdôvodnil. Žalovaná v napadnutom rozhodnutí pristúpila iba k opisu priebehu správneho konania bez toho, aby relevantným spôsobom reagovala na žalobcom konkrétne vznesené námietky a uplatnené v podanom odvolaní voči prvostupňovému správne rozhodnutiu. Bližšie zdôvodnenie a vyporiadanie sa s námietkami žalobcu vyplýva až z podaného vyjadrenia žalovanej k žalobe z 23. novembra 2017, čo je však na účely súdneho prieskumu zákonnosti správneho rozhodnutia právne irelevantné; vytýkané nedostatky odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia nemôžu byť konvalidované prípadným dodatočným vysvetlením, respektíve doplnujúcim vyjadrením správneho orgánu a ani súdu neprislúcha spôsobom presahujúcim akceptovateľnú mieru dopĺňať, respektíve absentujúce argumenty správneho orgánu nahrádzať svojimi a vyvodzovať z nich závery, ku ktorým mal dospieť správny orgán, ktorého postup a úvahy mali byť obsahom odôvodnenia jeho rozhodnutia, pretože takáto aktivita presahuje rámec preskúmvacej právomoci súdu a zároveň zasahuje do sféry kompetencie správneho orgánu v agende vymedzenej zákonom (pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júna 2016, sp.zn. 10SZa/13/2016, alebo R 29/1996).

50. Z obsahu administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že žalobca v odvolaní proti prvostupňovému správne rozhodnutiu aj s odkazom na lekárske nálezy urgentného príjmu, očnej ambulancie a ambulancie ORL z Fakultnej nemocnice v Trnave namietal nesprávne hodnotenie poškodenia očí, keď v lekárskom posudku i v zápisnici z kontroly bodového hodnotenia vyhotovenej posudkovou lekárkou prvostupňového správneho orgánu bolo hodnotenie popálenie mihalnice II. a III. stupňa (položka 21) 15 bodmi, t.j. bolo vykonané hodnotenie popálenia len jedného oka, hoci z lekárskej správy z 19. novembra 2016 vyplýva, že popálené mal obidve oči (očné viečka). Ďalej namietal, že nebolo vôbec ohodnotené popálenie pravého ucha, hoci z lekárskej správy z 19. novembra 2016 vyplýva, že na pravom uchu mal popálenie I. stupňa. Napokon namietal celkový rozsah poškodenia zdravia - popálenia hlavy a krku, keď podľa žalobcu bola nesprávne použitá položka 243b3 popálenie II. stupňa v rozsahu od 51 do 100 cm² s počtom bodov 15 (z rozpätia 15-20), pričom tvrdil, že rozsah popálenia hlavy a krku II. stupňa bol minimálne v rozsahu 200/250 až 300 cm², čo predstavuje niekoľko % povrchu tela.

51. Z obsahu rozhodnutia žalovanej však nevyplýva, že by sa táto vôbec týmito žalobcom namietanými skutočnosťami riadne zaoberala. Pokiaľ sa žalovaná vysporiadala s námietkami žalobcu tak, že iba odcitovala k danej veci zodpovedajúce ustanovenia zákona č. 461/2003 Z.z. v spojení so zákonom č. 437/2004 Z.z., následne opísala priebeh správneho konania a bez ďalšieho bližšieho zdôvodnenia vyhodnotila odvolanie žalobcu za nedôvodné, nakoľko námietky v ňom uvádzané (ktoré navyše žalovaná v rozhodnutí neuviedla) nie je možné akceptovať z právneho hľadiska, náležite nepostupovala v intenciách zákonnej úpravy a ani v intenciách ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky.

52. Ďalej najvyšší súd uvádza, že Lekársky posudok z 1. februára 2017, ktorého správnosť potvrdili aj posudkoví lekári pobočky a ústredia (Zápisnice z kontroly bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za bolesť z 28. januára 2017 a z 22. marca 2017) tvoriaci podklad pre vydanie rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka (§ 178 ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z.) treba považovať za nedostatočný a nepresvedčivý. Zákon č. 437/2004 Z.z. vo svojom a už vyššie citovanom ustanovení § 8 ods. 1 upravuje náležitosti Lekárskeho posudku, ktoré musí každý lekársky posudok vyhotovený na účely náhrady za bolesť obsahovať, a to v rozsahu označenia mena, priezviska, dátumu narodenia, adresy trvalého pobytu alebo prechodného pobytu a povolania poškodeného, dátumu vzniku poškodenia na zdraví, miesta, kde vzniklo poškodenie na zdraví, čísla položiek, podľa ktorých sa hodnotila bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, určenia diagnózy, hodnotenia v bodoch a zdôvodnenie a celkového počtu bodov s tým, že podľa § 8 ods. 2 menovaného zákona z lekárskeho posudku musí byť zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov. V tejto súvislosti najvyšší súd ďalej uvádza, že žalobca v rámci celého konania od počiatku namietal bodové hodnotenie s tým, že sú u neho dané i ďalšie konkrétne diagnózy, ktoré žiadal ohodnotiť (sťažnosť z 19. decembra 2016 ako aj z 9. januára 2017; pozri bod 50 tohto rozsudku). Posudzujúci lekár sa týmito námietkami žalobcu smerujúcimi čo do existencie ďalších diagnóz a podľa žalobcu

spôsobilých zápočtu na účely zvýšenia bodového hodnotenia nijakým spôsobom nevysporiadal.

53. V súvislosti s námietkou žalovanej, že nie je jej povinnosťou lekársky posudok bez bližšieho zdôvodnenia jednotlivých položiek neakceptovať, respektíve vrátiť ho posudzujúcej lekárke na doplnenie zdôvodnenia, keďže táto povinnosť jej nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu s tým, že práve naopak, je jej povinnosťou akceptovať predložený platný lekársky posudok posudzujúceho lekára a v prípade nesúhlasu s ním, vyzvať posudzujúceho lekára na jeho storno, respektíve opravu, najvyšší súd uvádza, že posudkový lekár sociálneho poistenia je v sporných prípadoch oprávnený v zmysle vyššie citovaného § 153 ods. 4 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. vykonávať kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Posudkový lekár sociálneho poistenia v rámci kontroly bodového ohodnotenia v sporných prípadoch kontroluje správnosť vyplnenia tlačiva bodového ohodnotenia ošetrovujúcim lekárom a jeho súlad s právnymi predpismi - zákon č. 437/2004 Z.z. (teda aj súlad s § 8 upravujúcim náležitosti lekárskeho posudku, predovšetkým určenie diagnózy, bodové ohodnotenie poškodenia zdravia vrátane zdôvodnenia a celkový počet bodov). Účel tohto kontrolného mechanizmu predovšetkým spočíva v eliminácii chýb, či neodborných záverov posudzujúcich lekárov. Z príslušného lekárskeho posudku z 1. februára 2017 však nevyplýva žiaden záver. Najvyšší súd sa tiež stotožnil so záverom krajského súdu, že z lekárskeho posudku, nie je zrejmé, na základe akých kritérií bolo pri určení bodov pri položke 21 (popálenie mihalnice II. a III., horný index 0) stanovených 15 bodov v rámci zákonom stanoveného rozpätia 15-20 bodov.

54. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalovanej uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Rozhodnutie žalovanej trpí vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov, majúcou za následok jeho nezákonnosť. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

55. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal z dôvodu, že v kasačnom konaní mu žiadne preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky nevznikli (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 163 SSP) a žalovanej ich nepriznal, z dôvodu jej neúspechu (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 SSP).

56. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.